

BESLUT

2016-09-19

Dnr: 16/00417

SAKEN

Ett annorlunda landslag, SVT Play, 2016-02-10, dokumentärfilm om ett landslag; fråga om otillbörligt gynnande

BESLUT

Programmet frias. Granskningsnämnden anser att det inte innebar ett otillbörligt kommersiellt gynnande.

PROGRAMMET

Det aktuella programmet var en dokumentärfilm om tre freeski-åkare som ingår i det svenska landslaget. Filmen följde skidåkarna under en resa genom USA. Filmen skildrade bland annat dubbelheten i skidåkarnas tillvaro, då de både behöver prestera på hög nivå som elitidrottare men också vara kreativa entreprenörer som lägger mycket tid på sociala medier. I filmen varvades intervjusekvenser från resan med bilder på träning och tävling i olika miljöer.

Under filmens gång förekom flera logotyper från och till på kläder och utrustning. Varumärket Red bull syntes på hjälmar, kläder och i inspelningsmiljön. Ett flertal logotyper, däribland Red bulls, var också blurrade i flera sekvenser. I en sekvens var logotyperna på skidåkarnas hjälmar övertäckta med tejp.

ANMÄLAN

Anmälaren anser att programmet strider mot bestämmelsen om otillbörligt gynnande och anför följande. Många varumärken exponerades tydligt i dokumentären. Flera logotyper var utsuddade i vissa sekvenser medan de ibland syntes väldigt tydligt. Huvud-personernas sponsor Red bull var ofta utsuddad på mössor, men syntes mycket och ofta på andra ställen.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Television (SVT) anser att programmet överensstämmer med bestämmelsen om otillbörligt gynnande och anför följande.

Programmet var en del av SVT:s bevakning kring X-Games, som är action-sporternas motsvarighet till OS, och låg inom ramen för SVT:s vintersportsatsning. I dokumentären följdes tre svenska världsstjärnors träning och laddning inför detta mästerskap som SVT sedan sände.

Programmet var en inköpt visningsrätt. Redaktionen bedömde att eventuella gynnanden gick att åtgärda i efterbearbetning. Eftersom materialet hade ett starkt informations- och underhållningsintresse inför X-games bedömde redaktionen att det eventuella gynnandet som kunde uppstå i vart fall inte skulle vara otillbörligt efter det att logotyper som syntes för mycket hade blurrats eller suddats.

Bakgrunden till bedömningen var att freeski, skicross, slopestyle, big air och superpipe är exempel på sporter på stark frammarsch, såväl publikt som utövarmässigt. Det är sporter som lockar unga och är bärare av en kultur som på många sätt skiljer sig från de klassiska skidsporter SVT hittills mest visat. Under sportens korta historia har också utövarna på elitnivå varit starka individualister, duktiga inom sin farliga idrott, men också starka individuella varumärkesbyggare och inte alltid så förtjusta i att ingå i till exempel landslag. Detta har ändrats med tiden när några av actionsporterna tagit plats i OS. Dessa i sammanhanget annorlunda idrottsmän och kvinnor har bildat ett landslag – ett annorlunda landslag. Det bedömdes vara av stort intresse för SVT:s publik att få följa detta landslag på nära håll i det aktuella sammanhanget.

Den selektiva blurring som gjordes tog sin utgångspunkt i att exponeringen av varumärken skulle begränsas så mycket som möjligt i intervjumiljöer och där redaktionen bedömde att logotyper syntes i sådan utsträckning att det blev en otillbörlig fokusering. I de miljöer som bedömdes vara tränings- eller tävlingsmiljö, det vill säga befintliga miljöer som programmakaren inte skulle ha kunnat påverka eller ingripa i och där miljöerna också dokumentärt berättar en del av historien, gjordes mindre ingrepp.

AKTUELL BESTÄMMELSE

Ett program som inte är reklam får inte på ett otillbörligt sätt gynna kommersiella intressen. Det får inte uppmuntra till inköp eller hyra av varor eller tjänster eller innehålla andra säljfrämjande inslag, eller framhäva en vara eller tjänst på ett otillbörligt sätt (5 kap. 5 § radio- och tv-lagen). Ett gynnande av ett

kommersiellt intresse är otillbörligt om det inte kan motiveras av något informations- eller underhållningsintresse.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden konstaterar att ett flertal varumärken förekom i den aktuella dokumentärfilmen. Nämnden konstaterar därtill att särskilt logotypen för varumärket Red bull syntes från och till, såväl i bakgrunden som på hjälmar och kläder. Nämnden, som beaktar att SVT har blurrat logotypen i många sekvenser och att stora delar av filmen var inspelade i idrottsutövarnas tränings- och tävlingsmiljöer, anser att exponeringen av logotypen för Red bull inte gick utöver vad som kan godtas. Programmet strider därför inte mot bestämmelsen om otillbörligt gynnande.

Övriga varumärken som syntes i programmet exponerades inte heller i sådan omfattning att gynnandet som uppkom gick över gränsen för vad som kan motiveras av ett informations- och underhållningsintresse.

Detta beslut har fattats av Kristina Ståhl, Elisabet Bäck, Leif Hedman, Jan Holmberg, Nedjma Chaouche, Clas Barkman och Berivan Yildiz efter föredragning av Gustav Aspengren.

På granskningsnämndens vägnar

Kristina Ståhl

Gustav Aspengren